

Väikekiskjate jaht rannaniitudel: kolme aasta tulemused

Triin Kaasiku
Tartu Ülikool

TARTU ÜLIKOOL

Taust

Rannaniidu linnustiku hulka kuuluvad langeva arvukustrendiga kaitstavad maaspesitsevad liigid.

I Niidurüdi, tutkas

II Mustsaba-vigle

III Suurkoovitaja, liivatüll, punajalg-tilder

Kõrge rüüstekoormus

Euroopas

- Kõrge pesade ja poegade rüüste põhjustab kahlapopulatsioonide arvukuse langustrende
- Peamised pesarüüstajad väikekiskjad
- Pesade ja poegade rüüste hinnatud kõrgeima taseme ohuks
- Rüüste vähendamine kohest tegutsemist nõudev tegevus

Eestis

- Rüüstatakse >80% pesadest
- Peamised pesarüüstajad väikekiskjad, valdavalt rebane

International Multi-Species Action Plan for the Conservation of Breeding Waders in Wet Grassland Habitats in Europe (2018 – 2028)

Väikekiskjate kõrge arvukuse põhjused

Populatsioonid ei ole piiratud:

- Suur toidubaas (soojad talved?)
- Haiguseid vähem (marutaud)
- Maastikud väikekiskjatele sobivamad
- Suurkiskjaid vähem
- Puuduv jahisurve

Foto: Põllumajandus- ja toiduamet

Väikekiskjate küttime pilootprojekt 2022-2024

Väikekiskjate küttime 2022., 2023. ja 2024.
aasta talvel.

5 piirkonda, kolm kontrollala.

Küttime koordineerib Eesti Jahimeeste Selts.

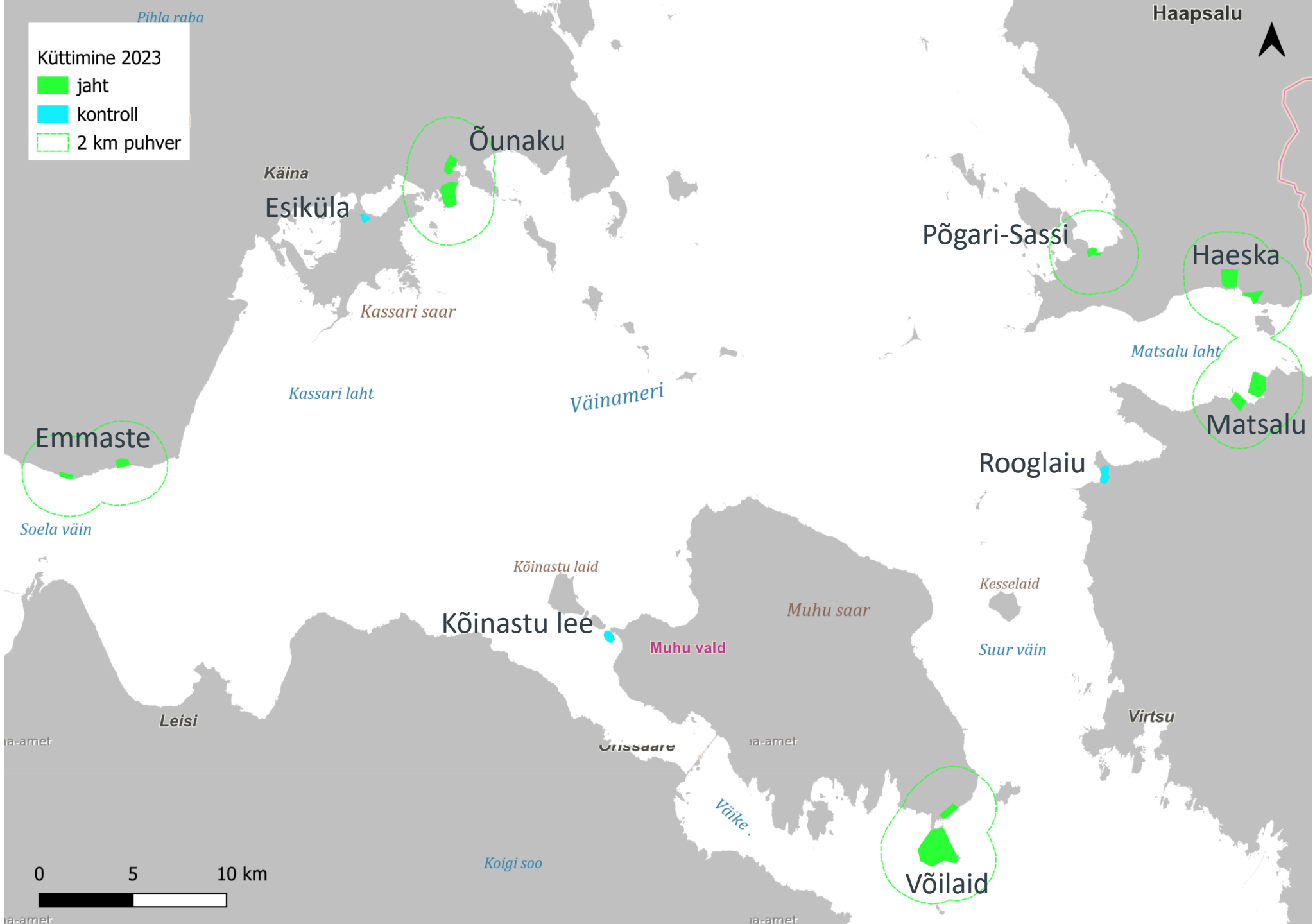
Osaleb 6 kohaliku jahiseltsi.

Küttimine 2023

- jaht
- kontroll
- 2 km puhver

Seire

Viib läbi Tartu Ülikool.

Pesade koorumisedukuse ning pesitsevate paaride info kogumine 2021. aastal ning kolmel küttimele järgeval pesitsushooajal.

Välitööd 15. aprill – 30. mai.

Pesade otsimine ja ühekordne territooriumite kaardistamine.

5-6 külastust alale.

Aasta	Seiratud pesade arv	Rajakaameratega pesade arv
2021	140	32
2022	114	23
2023	120	18
2024	156	20

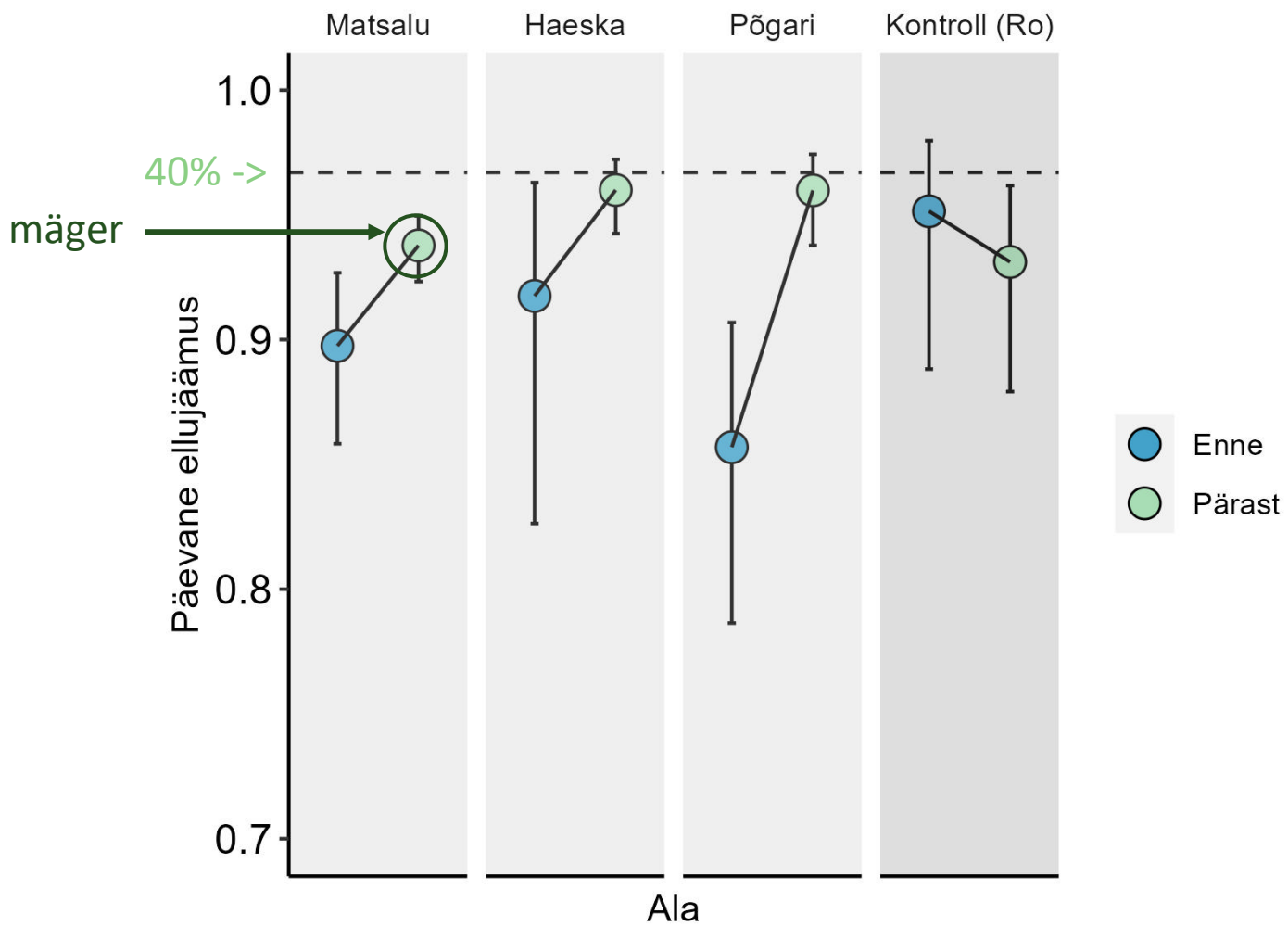
Küttimine

2022-2024 projektis osalenud jahimeeste poolt kütitud loomad

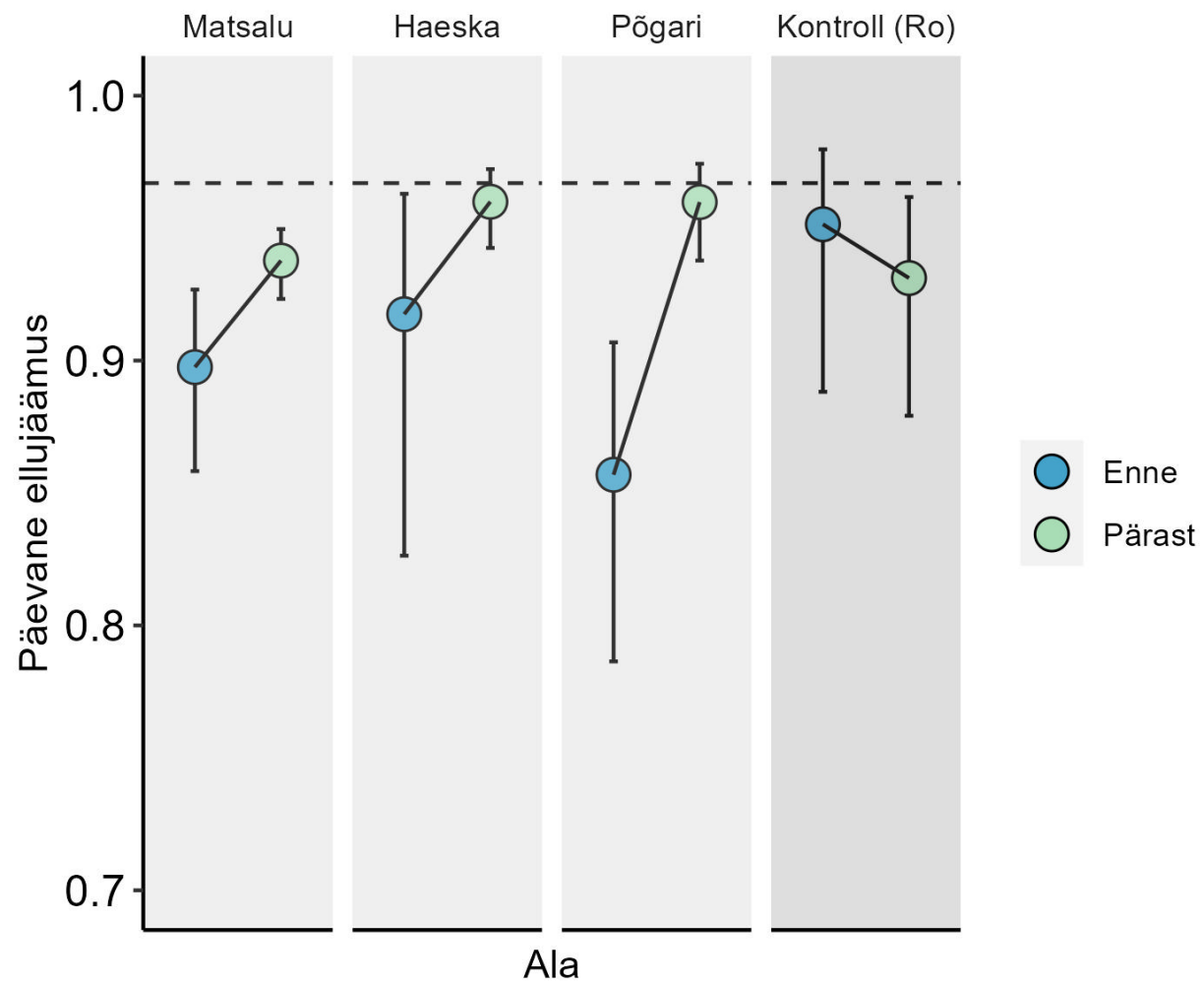

Liik/Ala	Matsalu	Haeska	Põgari-Sassi	Võilaid	Emmaste	Õunaku
Rebane	16	13	33	56	27	24
Šaakal	11	1	4	6	0	0
Kährik	86	9	3	33	17	6

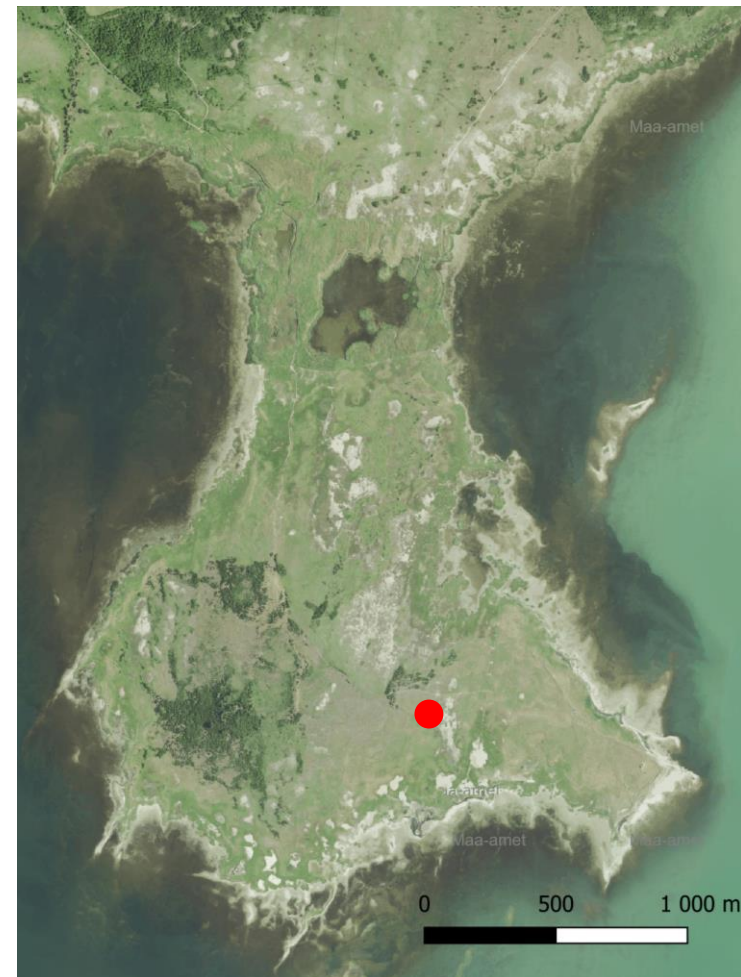
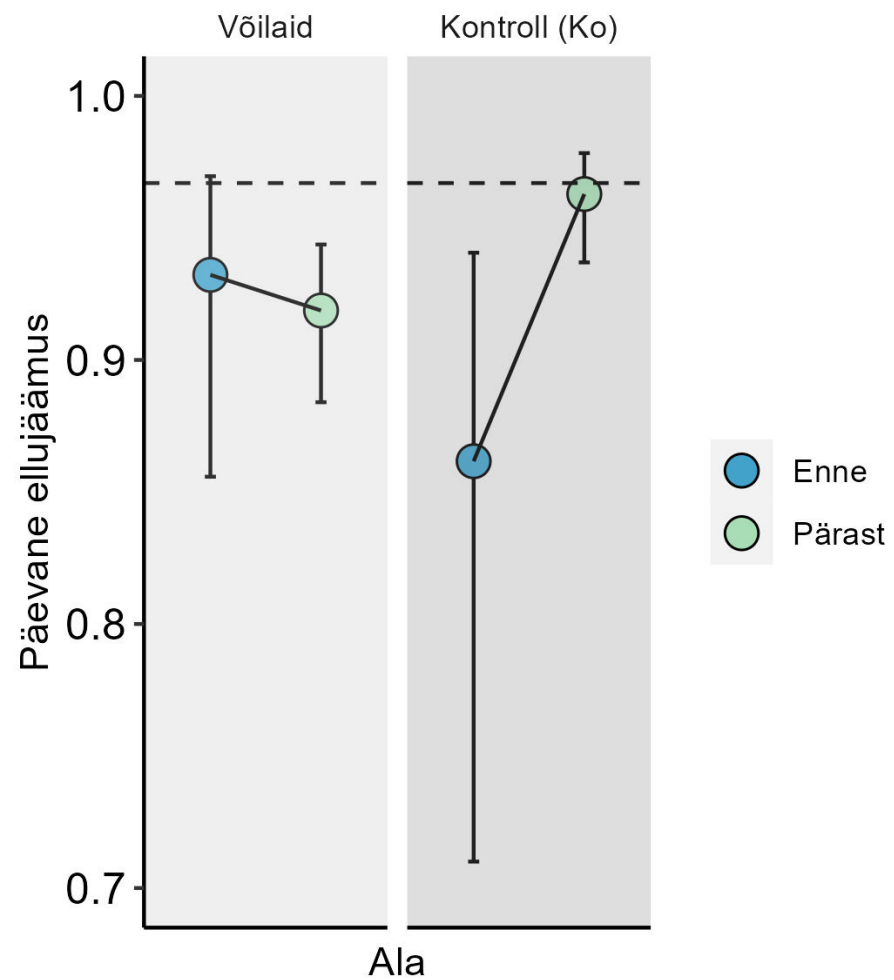
Tulemused: Matsalu rahvuspark

Tulemused: Hiiumaa

Tulemused: Muhu

Kokkuvõte

Soovitud tulemused kahel uuringualal, neljal mitte. Probleem püsib

Pilootprojekt tõi välja probleemkohti

- Loomade liikumine
- Urujahi vajadus
- Jahi ajastamine

Koostöö Eesti Jahimeeste Seltsiga on aidanud üles leida rebasekütid.

Kuidas edasi?

Lähtuvalt pilootprojekti kogemusest saab olulistel rannaaladel jahipidamist tõhustada järgmiselt:

- 1) Küttida liike, kes pesi söövad (rebane, šaakal ja mäger).
- 2) Eemaldada rannaniidult ja selle servadest väikekiskjate pesitsemisvõimalused, st likvideerida asustatud urud (rebase, mägra).
- 3) Pikendada väikekiskjate küttimise perioodi aprilli lõpuni, jahipiiranguga aladel eriload.
- 4) Jahimeeste kaasamiseks ja motivatsiooni tõstmiseks on oluline tehtud tööd rahaliselt kompenseerida.
 - a) Jahiaasta jooksul organiseerida jahiseltsides kaks-kolm rebasejahipäeva (hagijajaht, urujaht), mille korraldamiseks saab jahiselts tasu, või palkama urujahitiimi väljapoolt jahiseltsi.
 - b) Veebruaris ja märtsis võiks igas jahiseltsis üks-kaks jahimeest pidada rannaniitude ümbruses aktiivselt rebasejahti. Nendega sõlmitakse eraldi leping ja nad saaksid jahipidamise eest tasu näiteks poole keskmise kuupalga ulatuses (kahe kuu jooksul ca 1500 eurot).
- 1) Kindlatele rebaseküttidele vajalikud kaitsealadel viibimise load.
- 2) Jahimeeste ja seirajate vahel luua otsekontakt - kui alal tuvastatakse probleemne isend, annab seiraja sellest jahimehele operatiivselt teada.

